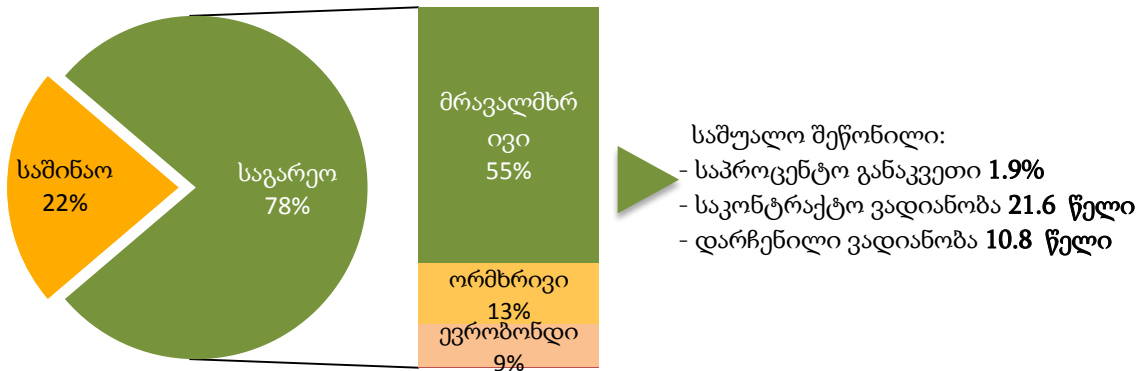

სახელმწიფო ვალი

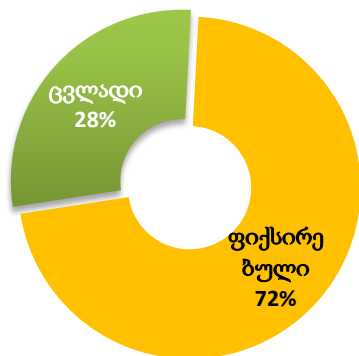
სახელმწიფო საგარეო ვალის ნაშთი 2015 წლის 31 აგვისტოს მდგომარეობით შეადგენს 9,814.2 მილიონ ლარს, რაც მთლიანი სახელმწიფო ვალის 78%-ია. აღნიშნული საკრედიტო რესურსის დიდი ნაწილი მიღებულია მრავალმხრივი და ორმხრივი დონორებისგან/პარტნიორებისგან ქვეყნისათვის პრიორიტეტული ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად. სახელმწიფო საგარეო ვალის პორტფელი შედგათიანია და ძირითადად შედგება გრძელვადიანი სესხებისგან - პორტფელის საკონტრაქტო შეწონილი ვადიანობა შეადგენს 21.6 წელს, საშუალო შეწონილი დარჩენილი ვადიანობა შეადგენს დაახლოებით 10.8 წელს, ხოლო სახელმწიფო საგარეო ვალის საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს 1.9%-ს.

სახელმწიფო ვალის სტრუქტურა 2015 წლის 31 აგვისტოს მდგომარეობით

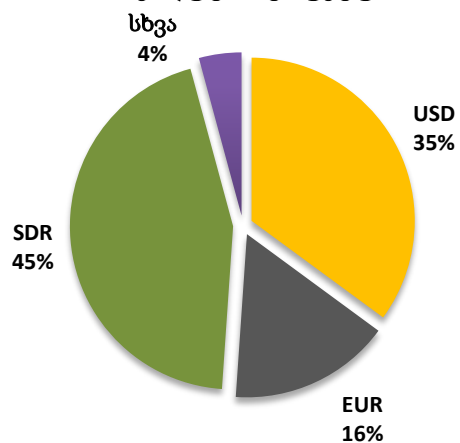

2015 წლის 31 აგვისტოს მდგომარეობით სახელმწიფო საგარეო ვალის პორტფელის 72% შედგება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე კრედიტებისგან. ეს გარემოება ხელს უწყობს საქართველოს სახელმწიფო საგარეო ვალის მომსახურების პარამეტრების დაცულობას საპროცენტო განაკვეთების ეგზოგენური რყევებისგან და უზრუნველყოფს ვალის მომსახურების ხარჯების შენარჩუნებას დაბალ დონეზე. სახელმწიფო საგარეო ვალის 45% SDR-შია დენომინირებული (ნასესხობის სპეციალური უფლება) მსოფლიო ბანკის, საერთაშორისო სავალუტო ფონდის და აზიის განვითარების ბანკის ფინანსური რესურსების დიდი წილის გამო.

საპროცენტო განაკვეთის ტიპი

სავალუტო სტრუქტურა

სახელმწიფო საგარეო ვალის სტრუქტურა - 2015 წლის 31 აგვისტოს მდგომარეობით

კრედიტორი	კრედიტის ვალუტა	ნაშთი (ათასი)			საპროცენტო განაკვეთი	საპროცენტო განაკვეთი 31.08.2015	შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი
		კრედიტის ვალუტაში	აშშ დოლარში	ლარში			
სახელმწიფო საგარეო ვალი		4 182 477			9 814 182		
მრავალმხრივი კრედიტორები		2 963 381			6 953 572		
განვითარების საერთაშორისო ასოციაცია (WB - IDA)	SDR	697 655	979 367	2 298 086	0,75%	0,75%	0,176%
		170 648	239 556	562 117	2,00%	2,00%	0,115%
		6 846	9 610	22 551	2,15%	2,15%	0,005%
რეკონსტრუქციის და განვითარების საერთაშორისო ბანკი (WB - IBRD)	USD	55 680	55 680	130 653	LIBOR + ცვლადი სპრედი	0,81%	0,011%
		206 629	206 629	484 855		0,61%	0,030%
		32 336	32 336	75 875		0,93%	0,007%
		98 287	98 287	230 631		1,01%	0,024%
		80 914	80 914	189 865		0,97%	0,019%
		21 232	21 232	49 821		0,94%	0,005%
		120 000	120 000	281 580		1,24%	0,036%
სოფლის მეურნეობის განვითარების საერთაშორისო ფონდი (IFAD)	SDR	15 465	21 710	50 943	0,75%	0,75%	0,004%
		1 080	1 516	3 557	2,00%	2,00%	0,001%
		4 742	6 656	15 619	(SDR LIBOR + IBRD-ის ცვლადი სპრედი)/2	0,58%	0,001%
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (IMF) PRGF	SDR	19 600	27 514	64 563	0,00%	0,00%	0,000%
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (IMF) SBA	SDR	80 000	112 304	263 521	SDR-ის განაკვეთი	1,05%	0,028%
ევროგაერთიანება (EU)	EUR	10 000	11 282	26 473	0,52%	0,52%	0,001%
ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი (EBRD)	EUR	76 016	85 760	201 237	EURIBOR + 1%	1,04%	0,021%
აზიის განვითარების ბანკი (ADB)	SDR	202 716	284 572	667 749	1% სამშენებლო პერიოდის განმავლობაში, 1.5% მას შემდეგ	1,00%	0,068%
		47 565	66 771	156 679		2,00%	0,032%
		38 429	53 946	126 585		1,60%	0,021%
		46 879	65 809	154 420		1,00%	0,016%
	USD	87 500	87 500	205 319	LIBOR + ფიქსირებული სპრედი	0,72%	0,015%
		18 636	18 636	43 729		0,74%	0,003%
		27 992	27 992	65 684		0,94%	0,006%
		930	930	2 183		0,97%	0,000%
		16 000	16 000	37 544		0,76%	0,003%
		2 816	2 816	6 608		1,00%	0,001%
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	EUR	95 914	108 209	253 913	EURIBOR + 0.75%	0,79%	0,020%
	EUR	40 000	45 128	105 892	EURIBOR + 0.82%	0,86%	0,009%
	EUR	23 226	26 203	61 486	1,69%	1,69%	0,011%
	EUR	20 000	22 564	52 946	1,94%	1,94%	0,010%
	EUR	23 000	25 948	60 888	EURIBOR + 0.858%	0,90%	0,006%
ორმხრივი კრედიტორები		716 806			1 681 986		
აესტრია	EUR	10 930	12 331	28 935	1,00%	1,00%	0,003%
აზერბაიჯანი	USD	10 806	10 806	25 357	3,00%	3,00%	0,008%
თურქმენეთი	USD	211	211	495	4,00%	4,00%	0,000%
თურქეთი	USD	20 668	20 668	48 497	3,00%	3,00%	0,015%
ირანი	USD	8 422	8 422	19 763	3,00%	3,00%	0,006%
რუსეთი	USD	88 369	88 369	207 358	4,00%	4,00%	0,085%
სომხეთი	USD	12 717	12 717	29 841	3,00%	3,00%	0,009%
უზბეკეთი	USD	256	256	601	3,00%	3,00%	0,000%
უკრაინა	USD	234	234	549	3,00%	3,00%	0,000%
ყაზახეთი	USD	27 774	27 774	65 172	4,00%	4,00%	0,027%
ჩინეთი	CNY	21 000	3 279	7 693	0,00%	0,00%	0,000%
გერმანია (KfW)	EUR	38 406	43 329	101 672	2,00%	2,00%	0,021%
		64 773	73 076	171 474	6,06%	6,06%	0,106%
		3 438	3 879	9 103	4,20%	4,20%	0,004%
		4 079	4 602	10 798	2,20%	2,20%	0,002%
		132 076	149 007	349 646	0,75%	0,75%	0,027%
იაპონია	JPY	3 248 200	27 013	63 385	2,30%	2,30%	0,015%
		2 005 642	16 679	39 138	0,01%	0,01%	0,000%
		13 283 526	110 468	259 214	0,65%	0,65%	0,017%
		264 515	2 200	5 162	1,30%	1,30%	0,001%
კუვეიტი	KWD	5 008	16 593	38 935	3,00%	3,00%	0,012%
ნიდერლანდები	EUR	180	203	475	4,20%	4,20%	0,000%
		1 067	1 204	2 825	5,10%	5,10%	0,001%
აშშ	USD	7 644	7 644	17 936	2,25%	2,25%	0,004%
		498	498	1 168	1,50%	1,50%	0,000%
		9 954	9 954	23 358	2,50%	2,50%	0,006%
		10 804	10 804	25 353	2,00%	2,00%	0,005%
საფრანგეთი	EUR	19 985	22 547	52 906	1,10%	1,10%	0,006%
		2 479	2 797	6 563	0,17%	0,17%	0,000%
		25 918	29 241	68 614	EURIBOR + 1.8%	1,84%	0,013%
ფასიანი ქაღალდები		500 000			1 173 250		
ევრობოლიგაცია 2021	USD	500 000	500 000	1 173 250	6,875%	6,875%	0,822%

გარანტირებული კრედიტები		2 290		5 374				
გერმანია (KfW)	EUR	2 030	2 290	5 374	0,75%	0,75%	0,000%	
საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი							1,919%	

2016 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტი ითვალისწინებს საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისა და უცხო ქვეყნების მთავრობების მიერ საქართველოსთვის გამოყოფილი გრძელვადიანი საინვესტიციო კრედიტების ათვისებას 680,000 ათასი ლარის ოდენობით. ასევე მსოფლიო ბანკის „განვითარების პოლიტიკის ღონისძიების“ ფარგლებში გათვალისწინებულია 240,000 ათასი ლარი, აზიის განვითარების ბანკის „შიდა რესურსების მობილიზაციის გაუმჯობესება ინკლუზიური ზრდის პროგრამისათვის“ ფარგლებში 120,000 ათასი ლარი და ევროკავშირის მაკროეკონომიკური დახმარება 35,000.0 ათასი ლარი. დაგეგმილი თანხების ათვისების შემთხვევაში შენარჩუნებული იქნება სახელმწიფო საგარეო ვალის პარამეტრების მდგრადობა.

სახელმწიფო საგარეო ვალდებულებების მომსახურებისა და დაფარვისათვის საქართველოს 2016 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტით გათვალისწინებულია 640,000 ათასი ლარი, საიდანაც 360,000 ათასი ლარი წარმოადგენს ძირითადი თანხის დაფარვას, ხოლო 280,000 ათასი ლარი - პროცენტის თანხას:

**სახელმწიფო საგარეო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა 2016 წლისათვის
(პროგნოზი)**

კრედიტორები	ათასი ლარი		
	ვალდების დაფარვა	პროცენტი	სულ 2016
სულ	360,000	280,000	640,000
ავსტრია	-	361	361
კუვეიტი	5,060	1,240	6,300
იაპონია	7,158	4,631	11,789
გერმანია	56,560	22,576	79,136
აშშ	5,912	1,513	7,425
სომხეთი	2,887	927	3,815
აზერბაიჯანი	2,209	788	2,997
ირანი	1,770	610	2,381
ყაზახეთი	11,684	24,592	36,276
ნიდერლანდები	459	189	648
რუსეთი	19,373	8,633	28,007
თურქეთი	4,191	1,635	5,826
თურქმენეთი	528	16,452	16,979
უკრაინა	69	16	85
უზბეკეთი	76	18	93
საფრანგეთი	20,504	2,486	22,989
ჩინეთი	1,125	-	1,125
IDA	133,151	33,671	166,822
IBRD	27,469	23,958	51,427
IFAD	3,298	952	4,250
EBRD	24,964	6,053	31,018
EIB	10,720	14,338	25,059
ADB	20,833	24,143	44,976
IMF	-	4,115	4,115
EU	-	164	164
ევროზონდები	-	85,938	85,938

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო ახორციელებს 12 თვიანი სახაზინო ვალდებულებების და 2 წლიანი, 5 წლიანი და 10 წლიანი სახაზინო ობლიგაციების ემისიას. 2015 წლის 31 აგვისტოს მდგომარეობით სახაზინო ვალდებულებების და ობლიგაციების ბოლო აუქციონებზე დაფიქსირებულმა საშუალო შეწონილმა საპროცენტო განაკვეთებმა შეადგინა: 12 თვიანზე 10.0%, 2 წლიანზე - 12.7%, 5 წლიანზე - 14.2%, 10 წლიანზე - 13.8%.

სახელმწიფო საშინაო ვალის ნაშთი 2015 წლის 31 აგვისტოს მდგომარეობით შეადგენს 2 171.6 მილიონ ლარს (სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების დაუფარავი მოცულობა ნომინალებში - 2 203.2 მლნ ლარი), აქედან 1 613.8 მილიონი ლარი წარმოადგენს ნაშთს სახაზინო ვალდებულებების და ობლიგაციების ნაწილში, ხოლო 557.8 მილიონი ლარი - „სახელმწიფო ობლიგაციები სებ-სთვის და ღია ბაზრის ოპერაციებისათვის“ ნაწილში.

შენიშვნა: სახელმწიფო საშინაო ვალის ნაშთი არ მოიცავს ე.წ. "ისტორიულ ვალს". "ისტორიული ვალის" მოცულობა საორიენტაციოა, ვინაიდან ამ კატეგორიის უმეტესი ნაწილი დასაზუსტებელია

სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების დაუფარავი მოცულობა ნომინალებში ვადის და ტიპის მიხედვით 2015 წლის 31 აგვისტოს მდგომარეობით

	<i>ათასი ლარი</i>
სულ	2,203,152
სახაზინო ფასიანი ქაღალდები	1,645,306
12 თვის ვადიანობის სახაზინო ვალდებულებები	414,000
2 წლის ვადიანობის სახაზინო ობლიგაციები	561,284
5 წლის ვადიანობის სახაზინო ობლიგაციები	535,022
10 წლის ვადიანობის სახაზინო ობლიგაციები	135,000
სხვა სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები	557,846
სახელმწიფო ობლიგაცია სებ-სთვის	400,846
სახელმწიფო ობლიგაციები ღია ბაზრის ოპერაციებისთვის	157,000

2016 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტი ითვალისწინებს საშინაო ვალდებულებების კლებას 772,500 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის სახაზინო ვალდებულებების და სახაზინო ობლიგაციების ძირითადი თანხის დაფარვას - 737,500 ათასი ლარის ოდენობით და სახელმწიფო ობლიგაციების ძირითადი თანხის დაფარვას (სებ-ის მიმართ ვალი) - 35,000 ათასი ლარის ოდენობით, საქართველოს მთავრობის და საქართველოს ეროვნული ბანკის 2006 წლის 15 მაისის „საქართველოს მთავრობის საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი დავალიანების დაფარვის ღონისძიებების შესახებ“ 2006 წლის 20 მარტის შეთანხმებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“ შეთანხმების შესაბამისად. 2016 წლის განმავლობაში სახაზინო ვალდებულებების და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვების შედეგად საშინაო ვალდებულებების დაგეგმილი ზრდა შეადგენს 937,500 ათას ლარს. შესაბამისად, სახაზინო ვალდებულებების და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვების შედეგად საშინაო ვალდებულებების ცვლილება განისაზღვრება არა უმეტეს 200,000 ათასი ლარის წმინდა ზრდით.

სახელმწიფო ვალის საპროგნოზო ზღვრული მოცულობა 2016 წლის ბოლოსთვის

კრედიტორი		საპროგნოზო ნაშთი 31.12.2016
		ათასი ლარი
სულ სახელმწიფოს მიერ და სახელმწიფოს გარანტიით აღებული საგარეო კრედიტების ზღვრული მოცულობა		11,578,833.58
მრავალმხრივი კრედიტორებისაგან		8,331,116
1	მსოფლიო ბანკი (WB)	4,768,848
2	სოფლის მეურნეობის განვითარების საერთაშორისო ფონდი (IFAD)	74,255
3	საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (IMF)	272,640
4	ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	233,520
5	აზიის განვითარების ბანკი (ADB)	2,147,722
6	ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	765,131
7	ევროკავშირი (EU)	69,000
ორმხრივი კრედიტორებისაგან		2,027,844
1	ავსტრია	32,790
2	აზერბაიჯანი	23,547
3	თურქმენეთი	507
4	თურქეთი	45,106
5	ირანი	18,249
6	რუსეთი	189,777
7	სომხეთი	27,101
8	უზბეკეთი	512
9	უკრაინა	462
10	ყაზახეთი	66,658
11	ჩინეთი	8,165
12	გერმანია	704,247
13	იაპონია	665,364
14	კუვეიტი	32,837
15	ნიდერლანდები	3,150
16	ამერიკა	59,936
17	საფრანგეთი	149,437
სხვა საგარეო ვალდებულებები		1,200,000
1	ევრობონდები	1,200,000
სახელმწიფოს გარანტიით აღებული კრედიტები		5,560
1	გერმანია	5,560
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (ეროვნული ბანკი)		14,314
საშინაო ვალის ზღვრული მოცულობა		3,003,707
1	ეროვნული ბანკისთვის განკუთვნილი ერთწლიანი ყოველწლიურად განახლებადი სახელმწიფო ობლიგაცია	360,846
2	სხვადასხვა ვადის სახელმწიფო ობლიგაციები ღია ბაზრის ოპერაციებისთვის	142,000
3	ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ვალდებულებები	474,664
4	ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	1,353,872
5	ისტორიული ვალი	672,325
სულ სახელმწიფო ვალის ზღვრული მოცულობა		14,582,541

შენიშვნა: კურსი - 1 აშშ დოლარი=2.4 ლარი